

במכון וולקני עושים ציונות

טור דעה של ד"ר יהושע מירון, בעקבות כוונת שר החקלאות לפנות את המכון הוולקני

בשישי לחודש מרץ, הוכה מכון וולקני, הידוע גם כמנהל המחקר החקלאי, תדהמה. באירוע מתוזמן היטב בכלי תקשורת רבים, התוודעו לראשונה הנהלת המכון ועובדיו על כוונת שר החקלאות, אורי אריאל לפנות את מכון וולקני לצפון ולבניית אלפי יחידות דיור על קרקע המכון •

ד"ר יהושע מירון
דובר הוועד

יהיו שיגידו – ומה רע בכך? הרי יש לחזק את הפריפריה ולהקצות מקום לדירות לזוגות חדשים. אולם המהלך החד צדדי שנעשה כאן הוא כטובל ושרץ בידו. מהלך שמבקש לכאורה לקדם אג'נדות חברתיות ראויות אך מאידך הורס ומוחק במחי יד את אחד ממפעלי הציונות האדירים שידעה מדינת ישראל.

מכון וולקני מציין בימים אלו 95 שנה של מחקר ופיתוח חקלאי-מדעי לטובת אזרחי מדינת ישראל. בתשעת העשורים

תוצרי המחקר של חוקרי המינהל זוכים להכרה והוקרה בינלאומיים ומשמשים כמודל לחיקוי בעולם

95 שנות מחקר ופיתוח חקלאי מוביל

טכנולוגיות בע"מ

חירוף בטון

**ברז עם
מצוף
בספיקה
גבוהה**

**שקתות
נירוסטה
בכל
הגדלים**

רוברט: 052-3265113

ערן: 052-3345396

פקס: 04-9847367 קיבוץ יגור

berger.robert.fan@gmail.com

www.ertech.co.il

בתוכנית: אלפי יחידות דיור

שעברו מכון וולקני השביח את החלב, ביצים ועופות, יצר קלמנטינות קליפות, זני פירות וירקות עמידים למחלות ועם חיי מדף ארוכים, הציל ענפי חקלאות שונים ממחלות וממזיקים, פעל לטובת מתן פתרונות לחיסכון במים ולפיתוח זנים עמידים באזורים צחיחים בד בבד לפיתוח יכולות הדברה ביולוגיות בריאותיות למזון אותו צורך הציבור, ייעול הייצור בענפי החי והצומח, בטיחות המזון, שימור משאבי המים והקרע, הקיימות ואיכות הסביבה, ושימור ושיפור איכות המוצר.

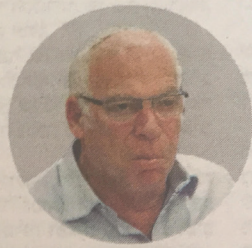
תוצרי המחקר של חוקרי המינהל זוכים להכרה והוקרה בינלאומיים ומשמשים כמודל לחיקוי בעולם. פעילות מכון וולקני הניבה למדינת ישראל הכנסות לצד חיסכון במיליארדי שקלים.

מקצת הישגי מכון וולקני בתחום הבקר לחלב:

הפרה הישראלית היא השיאנית העולמית בייצור חלב, ומספקת לצרכנים חלב נקי בטיחותי בעל ערך תזונתי גבוה לציבור, וזול במיוחד (החלקאי) – רפתן מקבל פחות מ 2 ₪ לליטר חלב). הישג עולמי כזה לא מגיע מעצמו. הוא תוצר של מספר גורמי מחקר במרכז וולקני שעבדו על לאורך השנים: העלייה בכמות החלב באה משילוב של מחקר טיפוסי רב שנים בניהול חוקרי וולקני לדורותיהם מהמכון לחקר בע"ח במינהל;

במקביל העלאת יעילות הייצור של החלב והוזלת מחירו לצרכן של החלב הוא פרי עמלם של חוקרי ההזנה, אשר שילבו ומשלבם חומרי לוואי מתעשיית המזון במנת הפרה כדי להוזיל את המנה ולשפר את ביצועי הפרה, ועוסקים בפיתוח צמחי מספוא חדשים לטובת הפרה; במקביל עוסקים חוקרי וולקני בפיתוח חיישנים שיאפשרו לעקוב אחר בריאות הפרה, ריווחתה, והתנהגות האכילה שלה על מנת לשפר את יעילות הייצור.

חוקרי המכון שיפרו במהלך השנים את ממשק הצינור של הפרה כדי לשפר את רווחתה, פוריותה וייצור החלב בתנאי הקיץ החמים. תוצרי מחקר אלא התבטאו במהלך השנים בחיסכון של מאות מיליוני שקלים לענף. מכון וולקני משמש כיום את חקלאי ישראל מצפון ומדרום.

קודם מחליטים, אחר כך בודקים

החלטת שר החקלאות אורי אריאל להעתיק את מכון וולקני מאזור המרכז לגליל – כחלק מהפיכת הגליל למרכז מחקר למי בריאות – מעוררת התנגדות בקרב עובדי המכון והמגוררים במרכז, שטוענים כי המחקר החקלאי ייפגע אנושות ממעבר. לעומת זאת, ראש המועצה הלאומית לכלכלה אבי שמחון הכיין שהמועצה ייפגע רק בטווח הקצר, ובגליל חושבים שמכון באזורם זה רעיון מצויין. ואולם איש מהם לא הציג בדל של מחקר רציני להוכחת טענתו.

ראש הממשלה בנימין נתניהו ביקש משמחון לברוק אם המחקר החקלאי יושפע מהמעבר, וחבל ששמחון מיהר להכריז על פגיעה בטווח הקצר, לפני שהשלים את בדיקתו. ראוי להמתין לסיכום בדיקתו של שמחון – לפני הממשלה תתבקש לאשר את המעבר.

אורה קורן

"דה מרקר" יום שישי ה-15.04.16

ברור אם כן כי הטענה להעתקת מכון וולקני לצפון – חרף
הצהרות השר, אינה נכונה ובפועל יוקם מרכז קטן בצפון,
מוגבל במספר החוקרים וביכולותיו המחקריות שייתן
שירותים בתחום איכות המוצר בלבד או לחילופין הפרטה
והקמה בצפון של חברה ממשלתית שמטרתה להביא
לדרווחיותה בעוד שמכון וולקני הוקם והופעל כל השנים בכדי
ללתת מענה לבעיות החקלאיות של החקלאות הישראלית על
כלל רבדיה.

מיקומו של מכון וולקני במרכז הארץ אינו דבר של מה בכך. הקשר החזק בין המכון לבין גופי האקדמיה הסובבים אותו – הפקולטה לחקלאות, אוניברסיטת בר אילן, מכון וייצמן ועוד – מאפשרים את המחקר היישומי רב הערך הנערך במכון. סטודנטים הלומדים באוניברסיטאות השונות מבצעים את המחקר המעשי במכון וולקני ומהווים כוח עבודה מפרה וחשוב, הרותם את הדמיון המדעי לצורכי יישום חקלאי מניב. בנוסף, תשתיות מדעיות רבות הנגישות למכון וולקני, נמצאות באוניברסיטאות המרכזיות במרכז. ציוד מדעי מהמתקדמים בעולם אינו נמצא בוולקני אך נמצא בגופי האקדמיה הסובבים ואותו ובשימוש תדיר של החוקרים. מעבר לצפון משמעו הפרדה מוחלטת ממקורות אלו וירידה משמעותית ביכולת המחקר והפיתוח.

מכון וולקני, עומד לרשות חקלאי ישראל ומאפשר כמעט מאה שלמה על אף תנאי הארץ הקשים- ליצור פה חקלאות מקיימת ואיכותית. מדינה כמדינת ישראל- המוקפת אויבים מכל צדדיה אינה יכולה להרשות לעצמה להיות תלויה בייבוא בלבד. מדינה שאינה מסוגלת לספק לעצמה מזון בסיס, גוזרת על עצמה כליה. מינהל המחקר החקלאי במשך כל שנות קיומו דאג לשמש ולשרת את חקלאות המדינה ולאפשר חקלאות ישראלית פורה ופורצת דרך ברמה הלאומית והבינלאומית עבור חקלאי המדינה וכלל אזרחיה. סגירת מכון וולקני יביא להחרבת החקלאות הישראלית ולאסון לאומי. ▲

ההשלכה המרכזית ביותר הנובעת מתוכנית השר היא פגיעה אנושה והרסנית לחקלאות הדרום. אזור הנגב והערבה היו אזור בעל עדיפות לאומית עליונה להתיישבות ובכללה הערבה, רמת נגב ויישובי עוטף עזה, הכוללים כ-44% מכלל השטחים המעובדים בישראל. החקלאות הינה מקור הכנסה משמעותי של יישובי הדרום, זאת חרף היותו מאופיין באתגרים חקלאיים מורכבים.

מינהל המחקר החקלאי במשך כל שנות קיומו תמך תוך יצירת פתרונות ופריצות דרך אשר הביאו לביסוס החקלאות הדרומית כפי שאנו מכירים אותה כיום. הרחקת הקמפוס המרכזי של וולקני בראשון לציון מאזור הדרום, תהווה פגיעה ממשית בחקלאות הדרום, בתעשייה הנלווית ובאוכלוסייה.

תוכנית מטעה

התוכנית המטעה שאותה פורס אורי אריאל בדבר העברת וולקני לצפון היא למעשה אינה תוכנית העברה אלא תוכנית שתביא לסגירתו של מכון וולקני. העלות של העברת התשתית הטכנולוגית המחקרית של מכון וולקני על כל מכוניו לרבות המעבדות, חממות, בתי גידול והתשתית המחקרית – תעלה מיליארדי שקלים למדינה ועל כן העלות מול התועלת תקטן משמעותית.

הקמת צוות לבחינת העתקת מכון וולקני והקמת מכון למדעי המזון בגליל

הצעה להחלטה

מחליטים:

1. להקים צוות בין-משדרי אשר יגבש בתוך 90 יום מתווה להעברת פעילות מכון המחקר החקלאי - מכון וולקני – לגליל, כחלק מעידוי הממשלה בדבר חיווך הפריפריה. כמו כן יגבש הצוות בשלב ראשון מתווה להקמת מכון למדעי המזון בגליל.
2. חברי הצוות יהיו כמפורט להלן:
 1. מנכ"ל משרד ראש הממשלה, יו"ר הועדה
 2. מנכ"ל משרד החקלאות ופיתוח הכפר
 3. מנכ"ל משרד הפריפריה ופיתוח הנגב והגליל
 4. ראש אגף תקציבים, או מי מטעמו
 5. החשבת הכלליה, או מי מטעמה
 6. ראש רשות מוקרקע ישראל, או מי מטעמו
3. הצוות יגיש הצעת מחליטים בתוך 90 יום.

דברי הסבר

מנהל המחקר החקלאי - הידוע בשמו - מכוון וולקני, הינו המוסד הממלכתי המרכזי למחקר חקלאי בישראל. בבסיסו של רעיון הקמת המכון עמד הצורך למחקר בתחומי החקלאות אשר יוביל לידע ופיתוח חקלאות מודרנית בארץ ישראל. המבוסס על רקע מדעי נרחב.

החל משנת 1955 קיבל המכון לרשותו קרקעות באזור ראשון לציון-בית דגן ("דרך המכבים"), ויחידות המוסד החלו לעבור לשם. כיום המכון כולל שישה מכוני מחקר המרוכזים בקריה החקלאית:

1. המכון למדעי הצמח
2. המכון למחקר בעלי חיים
3. המכון להגנת הצומח
4. המכון למדעי הקרקע, המים והסביבה
5. המכון לחקר אחסון ואיכות תוצרת חקלאית ומזון
6. מכון להנדסה חקלאית

שטח מכון וולקני, כולל השטחים החקלאיים הצמודים, נמצא במרכז הארץ, בתחום השיפוט של העיר ראשון לציון ומהווים עתודת בניה חשובה בלב הארץ.

בשלב ראשון, ועל מנת להעביר את מכוני וולקסי בשלבים, בהתאם למתווה שיתבסס, נבקש לחקם את המכוני למדעי המוון. הון זה יהיו הנייט שישלבו בינן חקלאויות מפתחות, מחקר מקר דרך ותועמיה המפתחת דרך/תחתוד/תהנוועל ולגדיל את החקלאויות והיווצרן. את תהן תהייחיסות להורדת עלות המוון, בצד שמירה ושיפור איכותו. על מנת לקדם את הנושא יש להרחיב את המחקר והייתוח (מיזם) בתחום. המכוני יהווה תרכובת שירות מוצי' עיקרי לתעשיית המוון בארץ ובועלם. לביצוע מהמקרים והייתוחים ייחידים ייחידים המוון.

הקמת המכון בגליל הנוחה אכן שואבת להבאת חברות מזון לפעילות בצמוד למכון, תוך הגברה של התעסוקה באזור.

היוזמה להקמת החוות נולדה מתוך הבנת הצורך בהפרידה באמצעות גופים משמעותיים, אשר ימכנו לאזור אלווסייה חזקה, ומתוך הבנה כי יש לקיים עתודה של קרקעות באזור המרכזה.

היזמה נולדה, והחל לצבור דינור ותעסוקה.